

Medvirkning - Temaplan for bolig

Rapport

Innholdsfortegnelse

[1. Oppsummering](#)

[1.1. Bakgrunn, mandat og målsettinger](#)

[1.2. Konklusjoner og anbefalinger](#)

[2. Metode](#)

[2.1. Arbeidsmøte med politikere](#)

[2.2. Dialogmøte med målgruppe](#)

[2.3. Informasjonsmøter i rådene](#)

[2.4. Bolignettverket](#)

[2.5. Innspillmøter i ledergrupper](#)

[3. Resultater, anbefalinger og oppfølging](#)

1. Oppsummering

I forbindelse med rullering av Boligplan 2015 - 2020 er det gjennomført medvirkning med ulike interessenter. Det har foregått både som digitale og fysiske møter, avhengig av situasjon knyttet til smittehåndtering. Både politikere, råd og representanter for enkelte målgrupper har blitt invitert til å delta.

Medvirkningsarbeidet ble i all hovedsak gjennomført mens samfunnet var rammet av restriksjoner som følge av koronapandemien. Dette medførte at det var vanskelig å engasjere enkelte av målgruppene som kunne vært aktuelle å involvere i arbeidet. Alle er ikke like fortrolig med å delta i digitale møter, og da det i perioder var åpent for fysiske møter var mange fortsatt skeptiske til å delta. Medvirkningen i planarbeidet har dermed blitt påvirket av disse forholdene.

1.1. Bakgrunn, mandat og målsettinger

Boligplan 2015 - 2020 var moden for rullering og tilpasning til nye eksterne og interne rammebetingelser. Det ble gjort et solid arbeid da boligplanen ble utarbeidet over en toårsperiode før den ble politisk vedtatt i 2015. Store deler av planens prinsipper og innhold har fortsatt stor relevans. Det har derfor vært et mål å videreføre dette, så langt det vurderes hensiktsmessig etter evaluering.

Boligplanen skal fortsatt ha en helhetlig tilnærming, men den blir pakket inn på en annen måte enn tidligere. Planen defineres som Temaplan for bolig, og relateres tydelig til FNs bærekraftsmål i tråd med føringer fra Kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2032.

En god planprosess omfatter medvirkning slik at mål og innsatsområder i størst mulig grad skal svare til aktuelle behov og muligheter. Det har derfor vært et mål å involvere ulike interessenter som representerer ulike erfaringer og perspektiver på boligfaglig og boligpolitisk arbeid.

1.2. Konklusjoner og anbefalinger

Medvirkningen har bidratt til forankring av planen, fastlegging av fokusområder og videreføring av viktige prinsipper fra Boligplan 2015-2020. Et eksempel på dette er verdigrunnlaget som ble politisk vedtatt i 2015. I et arbeidsmøte gikk Hovedutvalg for Eiendom og teknisk drift inn for at dette skal fungere som rettesnor for boligfaglig og boligpolitisk arbeid, og at det skal videreføres i sin helhet uten endringer.

Medvirkning i planarbeid er nyttig. Medvirkningen som finner sted i det direkte møtet mellom de som utøver tjenester og de som har behovene er likevel den som får størst betydning for det enkelte individ. Det vurderes derfor svært viktig at kommunen til enhver tid har fokus på hvordan medvirkning kan optimaliseres, til beste både for den enkelte og for utvikling av tjenestetilbudet. I den grad det er mulig og forsvarlig bør det skapes rom for å prøve ulike tilnærminger for ytterligere læring i tjenesteområdene.

2. Metode

Det er benyttet flere metoder i medvirkningsarbeidet, og disse er kort beskrevet nedenfor. Pandemien har imidlertid lagt begrensninger på hva som har vært mulig å få til. Fysiske møter har vært lite aktuelt, og de målgruppene som mottar tjenester knyttet til bolig er ofte svært sårbare. Mange er lite komfortable med å delta i medvirkning, og mange har liten erfaring med og stor skepsis mot å delta i digitale møter.

2.1. Arbeidsmøte med politikere

Det ble arrangert et arbeidsmøte med Hovedutvalg for Eiendom og teknisk drift, der prinsipper fra Boligplan 2015-2020 ble vurdert med utgangspunkt i føringer fra Nasjonal strategi for sosial boligpolitikk 2021 og fra Kommuneplanens samfunnsdel med prioriterte bærekraftsmål. Målet var å forankre arbeidet med boligplanen og å avklare hvilke fokusområder politikerne er opptatt av å videreføre fra gjeldende plan, evt. justere eller ta ut. Møtet ble gjennomført digitalt.

Gjennom dialog og gruppearbeid ble ulike temaer og problemstillinger diskutert, blant annet:

- Verdigrunnlaget anbefales videreført uten endringer
- Det bør settes fokus på universell utforming og sosiale møteplasser
- Boligmassen må tilpasses mangfoldet i befolkningen
- Det må sikres gode og rimelige boliger for barnefamilier
- Leie må være et trygt og rimelig alternativ
- God tilgang til servicefunksjoner
- God tilgang til friluftsområder/grønne lunger for alle
- Se på gode eksempler fra andre kommuner og land
- Viktig å ha god faktakunnskap om befolkningens boforhold

2.2. Dialogmøte med målgruppe

I forbindelse med planarbeidet var det ønskelig å innhente innspill og erfaringer fra ulike målgrupper som har behov for bistand knyttet til bolig. Representanter i bolignettverket gjorde en innsats for å rekruttere deltakere i sine respektive tjenesteområder. Det viste seg vanskelig å motivere representanter for aktuelle målgrupper, både til digital og fysisk deltakelse. Som konsekvens av økt arbeidsbyrde i forbindelse med pandemien, synes det heller ikke gjennomførbart å belaste personale med flere oppgaver enn de allerede var pålagt å ivareta. Det var derfor ikke aktuelt å be om bistand fra de som møter personer i målgruppene direkte. Det lot seg imidlertid gjøre å arrangere et dialogmøte med totalt fire deltakere på AoK.

Det ble et nyttig møte med konkrete og gode innspill, der behovet for individuelle behov og tilpasninger kom tydelig fram. Muligheten til å velge hvor og hvordan man skal bo ble særlig fokusert, inkludert det å bo i et trygt nabolag og å eie sin egen bolig. Mens noen ga uttrykk for glede og trygghet ved å bo i fellesskap med kolleger og kjente, var andre tydelig på det motsatte. Enkelte gir uttrykk for at de får tilstrekkelig sosialt fellesskap og aktivitet gjennom jobben og ønsker ikke å inngå i sosialt samvær eller aktivitet med kolleger på fritiden i tillegg.

Mulighet til å velge farge og innredning selv ble påpekt som viktig. "Dette skal være mitt hjem". I det store og hele ble det gitt uttrykk for at selvstendighet og valgfrihet uten for mye innblanding av pårørende eller personale er ønskelig. Samtidig oppleves det viktig å ha enkel tilgang til personale (ev. pårørende eller venner) dersom det oppstår situasjoner som er vanskelig å håndtere på egen hånd.

2.3. Informasjonsmøter i rådene

Arbeidet med boligplanen ble presentert for de ulike rådene i kommunen. Møtene ble gjennomført digitalt. I forbindelse med presentasjonen ble deltakerne oppfordret til å komme med innspill til ny plan, både underveis i møtet og på mail eller telefon i etterkant.

Av innspillene som kom fram var det spesielt universell tilgjengelighet og utforming som utmerket seg. I tillegg ble det lagt vekt på behovet for variasjon i boligtyper som er egnet for ulike livsfaser og familieformer. Kostnader knyttet til leie av kommunal bolig ble også løftet som tema, og i etterkant ble det etterspurt mer konkret om hva gjengs leie går ut på, og hvordan husleieinntektene blir disponert. Dette ble svart opp med informasjon fra boligkontoret, som er ansvarlig for oppfølging av dette.

2.4. Bolignettverket

Bolignettverket består av representanter som kommunalsjefene har pekt ut i samråd med sine ledere, og ble etablert som del av en større omstilling i kommunen. Nettverket har fra oppstart hatt rullering av boligplanen som hovedfokus, og blant annet vurdert hvordan Boligplan 2015 - 2020 står i forhold til Nasjonal strategi for sosial boligpolitikk. Det viste seg å være stor grad av samsvar mellom disse, noe som dermed bekreftet at det er viktig å videreføre det gode grunnlaget som er etablert gjennom Boligplan 2015 - 2020.

Nettverkets medlemmer har så langt som mulig involvert egne virksomheter og tjenesteområder i arbeidet. Pandemien har også her skapt en del utfordringer, da det var svært vanskelig for ledere og annet personell å prioritere tid til denne type arbeid i konkurranse med krevende oppgaver knyttet til smitte og håndtering av dagsaktuelle problemstillinger.

Nettverket har videre hatt en sentral rolle i evalueringen av handlingsprogrammet, og vil videre framover ha særlig oppmerksomhet knyttet til oppfølging av tiltak som er eller vil bli iverksatt i tråd med planens intensjoner.

2.5. Innspillsmøter i ledergrupper

Etter at pandemien gikk over i en roligere fase, ble det gjennomført innspillsmøter med virksomhetsledere i alle kommunaltjenesteområdene. Planens hovedpunkter og planarbeidet ble presentert, og alle hadde fått anledning til å sette seg inn i relevante dokumenter i forkant. Møtene genererte gode diskusjoner med konstruktive spørsmål, noe som har bidratt til å skape forståelse for at boligfaglig og boligpolitisk arbeid er et komplekst og sammensatt tema som omfatter alle tjenesteområder. Samtidig ga innspillene grunnlag for å sette lys på enkelte problemstillinger som er særlig viktig å være oppmerksom på når det skal utvikles tiltak, f.eks. en boligutvikling som kan imøtekomme økt forekomst av demens.

3. Resultater, anbefalinger og oppfølging

Medvirkning bidrar til å nyansere og balansere planarbeidet og er viktig både for å gi innsikt og forankre arbeidet, og for å innhente relevante synspunkter, erfaringer og kunnskap. I sum utgjør alt dette et godt grunnlag for prioriteringer som vil ha betydning for videre framdrift og utvikling i det boligfaglige og boligpolitiske arbeidet.

Erfaringsmessig gir god medvirkning en solid merverdi for det endelige resultatet, og kan utgjøre en vesentlig forskjell. Det hadde derfor vært ønskelig med mer medvirkning enn det som lot seg gjøre gjennom arbeidet med boligplanen. De innspillene som har kommet fram er tatt med i vurderingene som ligger til grunn for selve planen. Vel så viktig er det at de blir med i videre oppfølging av tiltak og aktiviteter, og at medvirkning inngår som en naturlig del av det boligfaglige arbeidet. Dette er spesielt viktig i møte med målgruppene, både på individuelt, strukturelt og systemisk nivå.